

Державна
податкова
служба України

**Звіт
про результати розгляду
податкових спорів
в адміністративному та судовому порядку
за 2025 рік**

ДПС на постійній основі складається та аналізується звітність про результати розгляду скарг на рішення територіальних органів ДПС та надалі розміщується на:

вебпорталі ДПС (www.tax.gov.ua) у розділі «Діяльність» → «Показники роботи» → «Врегулювання податкових спорів» → «Апеляційна практика»/«Інформація щодо оскаржень рішень»*

порталі відкритих даних (data.gov.ua) у розділі «Розпорядники» → «Державна податкова служба України» → «Інформація про кількість і результати розгляду скарг за наслідками адміністративного оскарження»*

Також, на банері головної сторінки вебпорталу ДПС у розділі «Онлайн навчання» → «Перегляд рішень територіальних органів ДПС у встановленому законодавством порядку» розміщено інформацію за наступними напрямками: «Порядок подання скарг», «Порядок розгляду скарг» та «Аналіз причин, що слугували підставами для задоволення / залишення без задоволення скарг платників податків (єдиного внеску)»

* включає скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

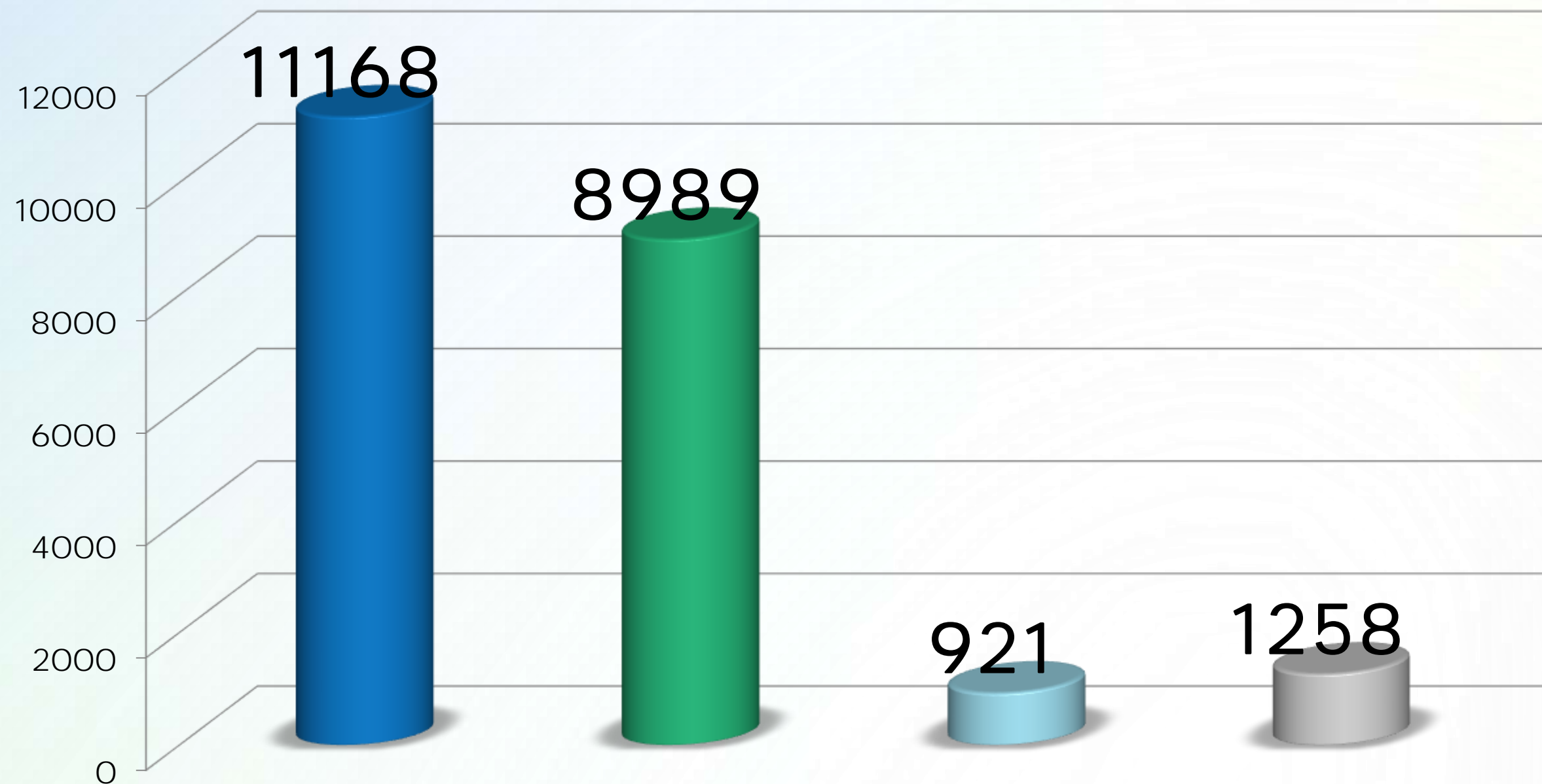
Кількість скарг розглянутих ДПС в адміністративному порядку*

■ Всього скарг, з них на:

■ податкові повідомлення-рішення/рішення про застосування штрафних санкцій

■ вимоги/рішення з єдиного соціального внеску

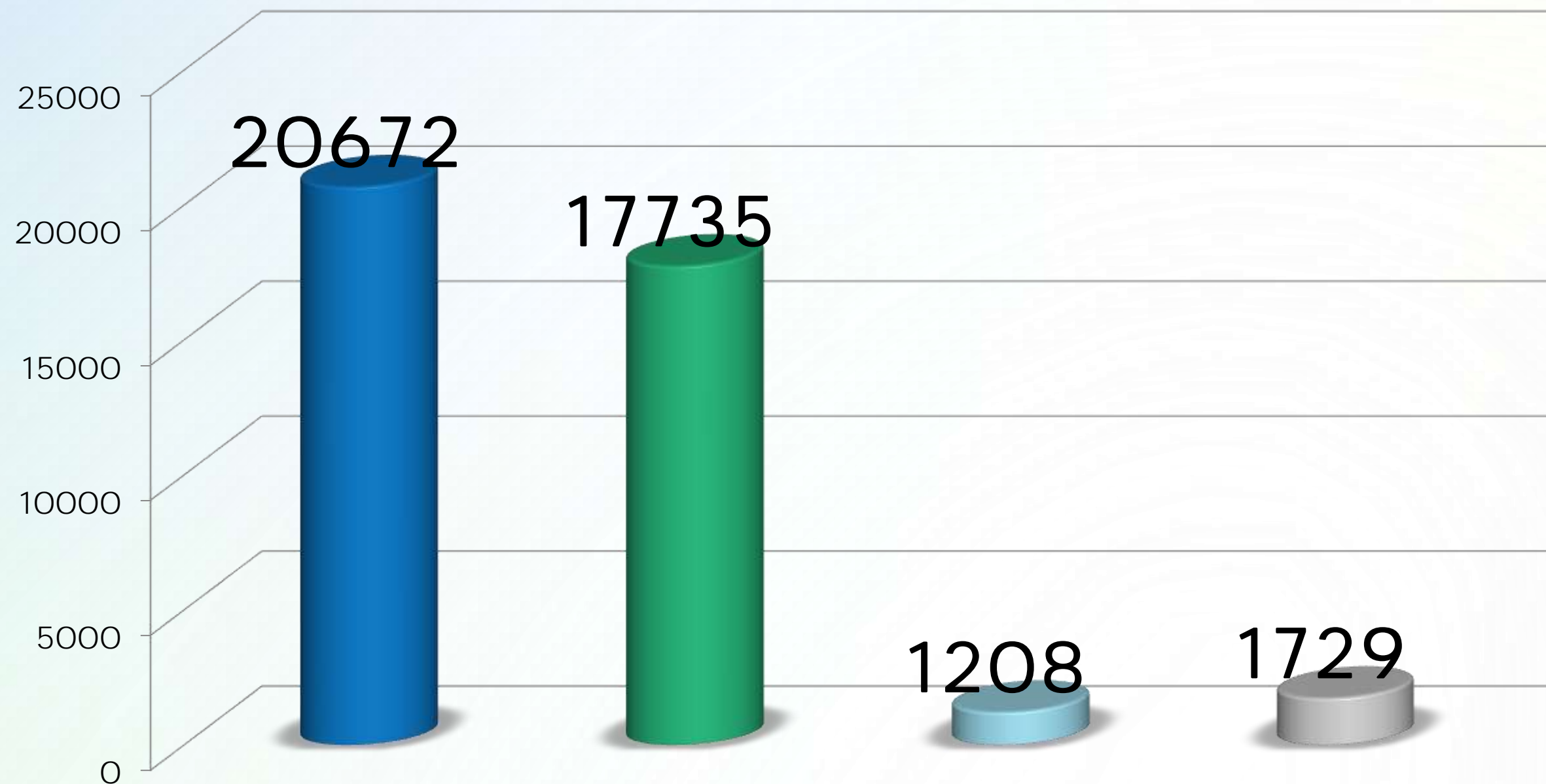
■ інші рішення

* не включає скарги на дії та скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

Кількість рішень контролюючих органів переглянутих в адміністративному порядку*

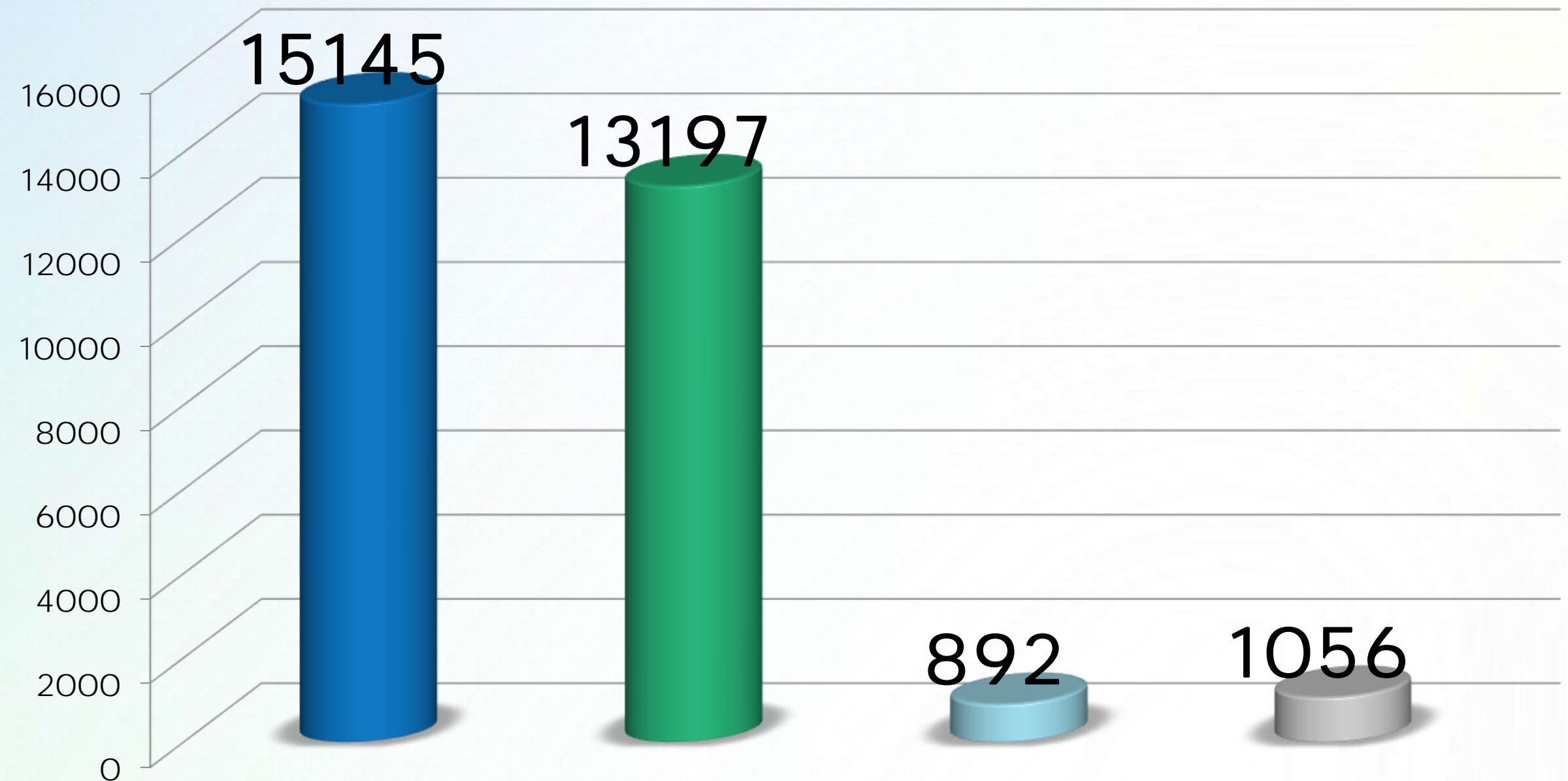
- Всього рішень, з них:
- податкових повідомлень-рішень/рішень про застосування штрафних санкцій
- вимог/рішень з єдиного соціального внеску
- інших рішень

* не включає скарги на дії та скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

Кількість рішень контролюючих органів залишених без змін за результатами адміністративного оскарження*

- Всього рішень, з них:
- податкових повідомлень-рішень/рішень про застосування штрафних санкцій
- вимог/рішень з єдиного соціального внеску
- інших рішень

* не включає скарги на дії та скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

Кількість рішень контролюючих органів скасованих за результатами адміністративного оскарження*

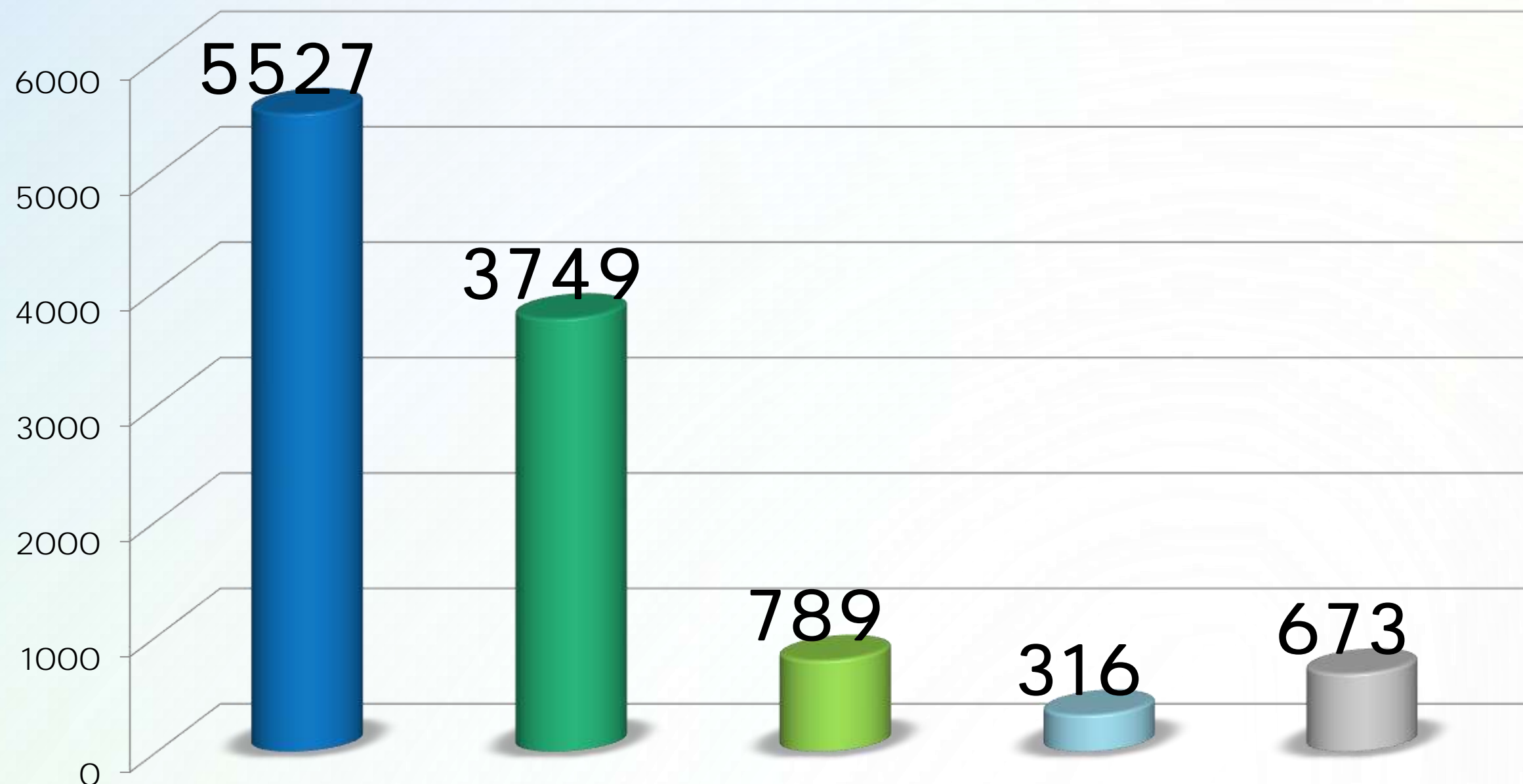
■ Всього рішень, з них:

■ податкових повідомлень-рішень/рішень про застосування штрафних санкцій скасованих в повному обсязі

■ податкових повідомлень-рішень/рішень про застосування штрафних санкцій скасованих частково

■ вимог/рішень з єдиного соціального внеску

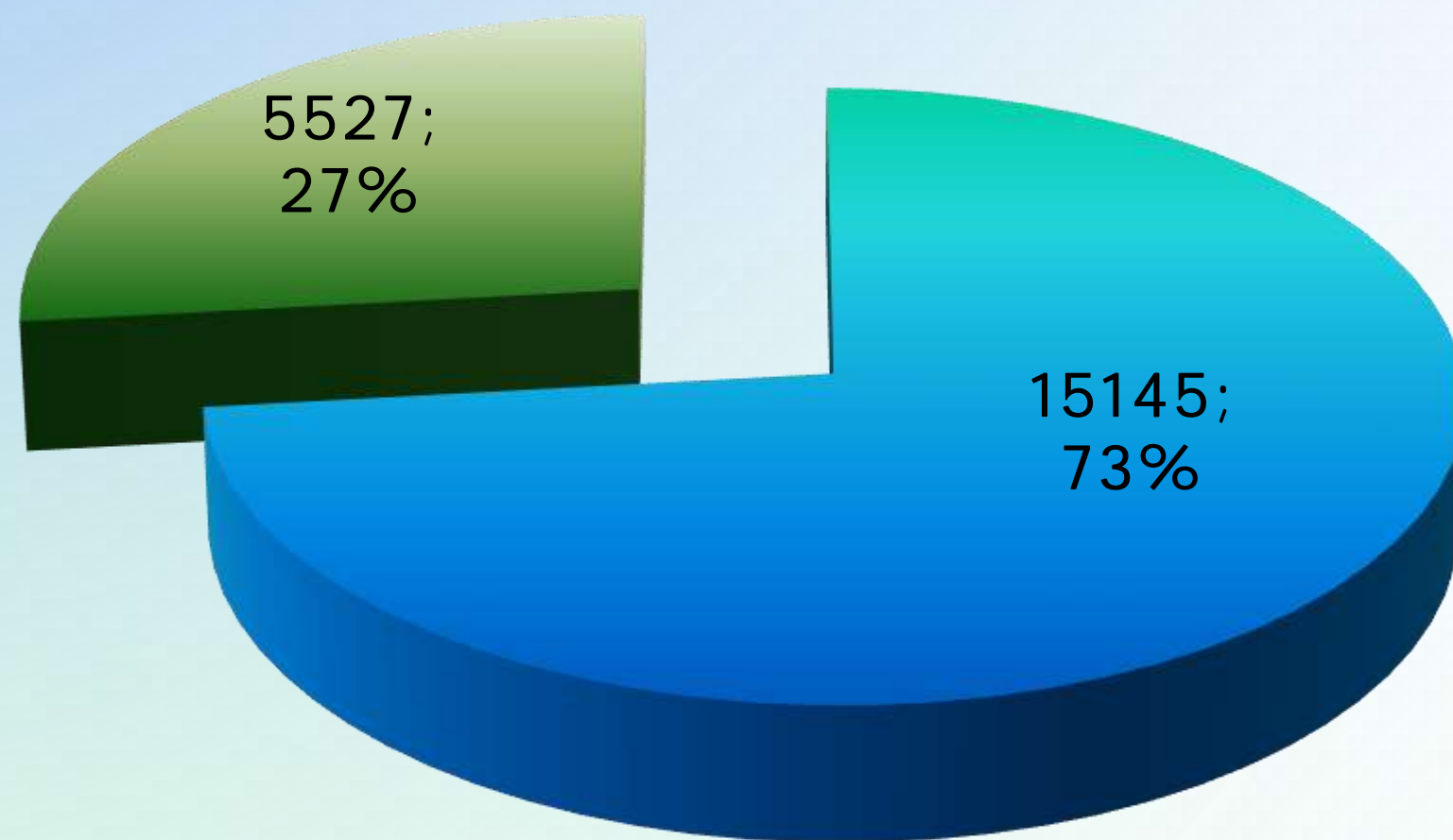
■ інших рішень

* не включає скарги на дії та скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

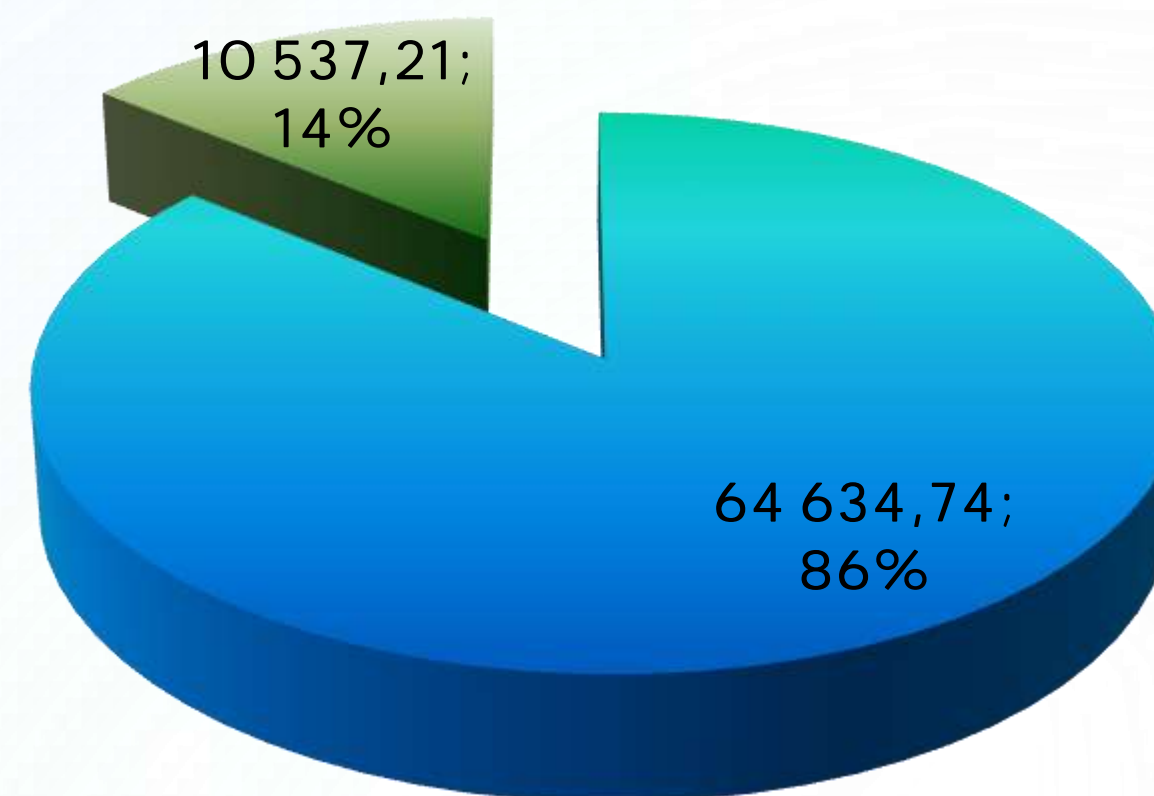
Порівняння результатів розгляду скарг*

По кількості

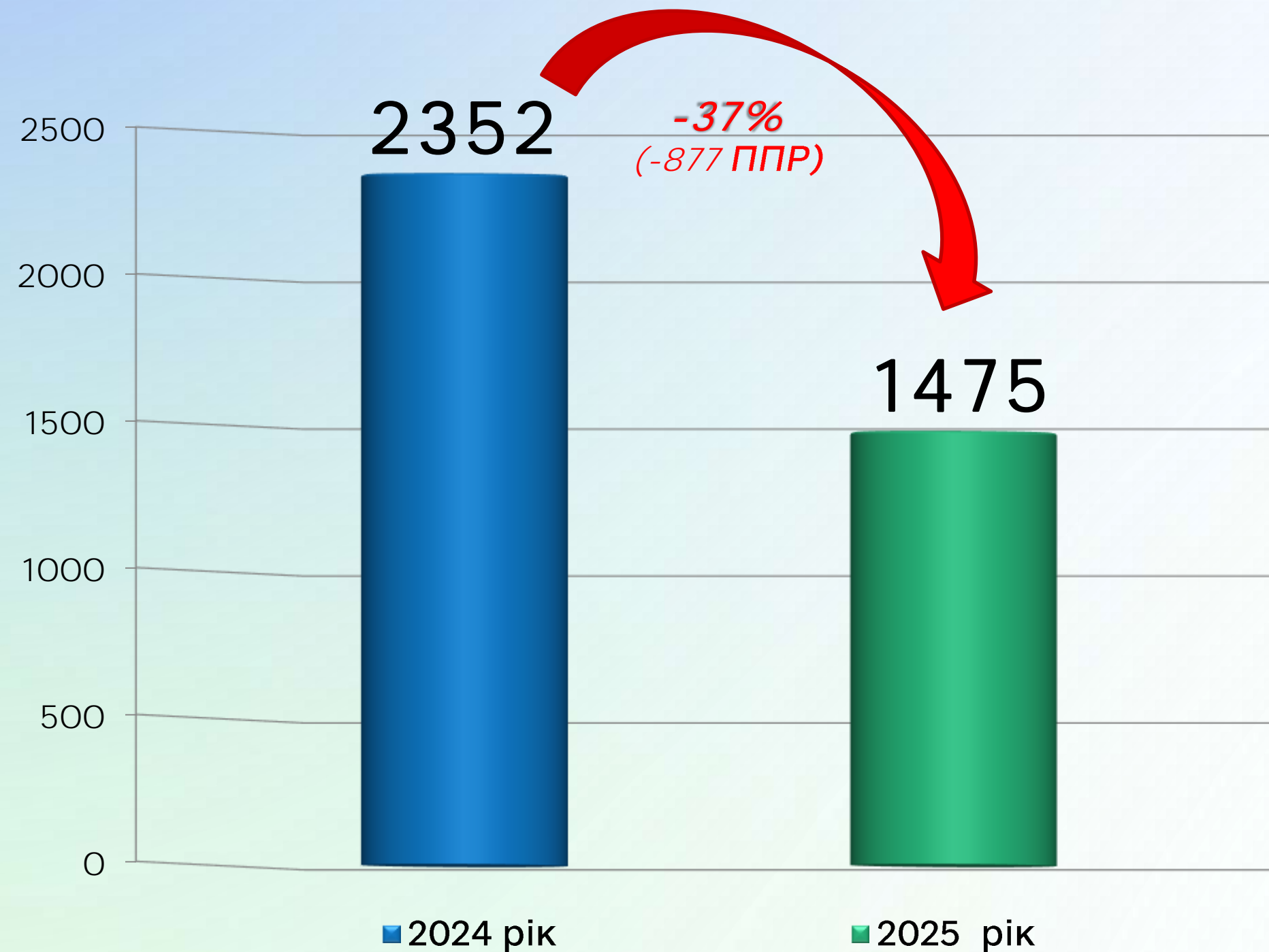
- Залишено без змін рішень контролюючих органів
- Скасовано рішень контролюючих органів (повністю та частково)

По сумі (млн грн)

* не включає скарги на дії та скарги подані на розгляд комісії з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних

Кількість ППР, сума за якими після процедури адміністративного оскарження, підтверджена в судовому порядку на користь органів ДПС

Загальна сума податкових донарахувань, підтверджена рішенням суду після проходження процедури адміністративного оскарження, за 2024-2025 роки склала **38,6 млрд грн**

Державна
податкова
служба України

**НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ СПІРНІ
ПИТАННЯ,
ЩО СТАЮТЬ ПРЕДМЕТОМ
ОСКАРЖЕННЯ:**

Відмова у бюджетному відшкодуванні, оскільки витрати на спорудження основних засобів обліковуються на рах. 15 «Капітальні інвестиції»

Під час розгляду скарги встановлено, що контролюючим органом відмовлено платнику податків у бюджетному відшкодуванні податку на додану вартість на поточний рахунок платника у банку з огляду на те, що платником податків витрати на придбання (спорудження) основних засобів (у т. ч. роботи, послуги) обліковувались на бухгалтерському рахунку 15 «Капітальні інвестиції»

За результатами адміністративного оскарження скасовано рішення контролюючого органу, оскільки відповідно до вимог чинного законодавства зазначеним підприємством витрати на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість), виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів відображені на рахунку 15 «Капітальні інвестиції», цей платник податку має право на отримання бюджетного відшкодування

До аналогічного правового висновку дійшов Верховний Суд у постановках від 20.06.2019 №802/4928/13-а, від 28.05.2019 №813/805/15, від 15.10.2019 №803/3519/15, від 27.02.2020 №817/321/17, від 31.03.2020 №808/7416/14, від 10.04.2020 №826/15331/15, від 16.02.2021 №813/843/15, від 21.05.2021 №826/1259/16, від 06.10.2021 №420/7552/19, від 16.05.2022 №808/6759/14, від 15.02.2024 №803/121/16

Зниження різниць, які виникають при здійсненні операцій з реалізації на користь нерезидентів, що підтверджують ціни, визначені за принципом «витягнутої руки»

Перевіркою встановлено зниження різниць, які виникають при здійсненні операцій з реалізації на користь нерезидентів, що підтверджують ціни, визначені за принципом «витягнутої руки». На письмовий запит платником податків надано документацію з обґрунтування цін в господарських операціях, які не є контрольованими, але підтверджуються за принципом «витягнутої руки». Перевіркою зроблено висновок, що підтвердити інформацію про осіб, які безпосередньо виконували звіти, аналізували ціни, терміни їх виконання та умови виконання звітів, ціни на послуги та порядок розрахунків з виконавцем звітів не є можливим у зв'язку з ненаданням до перевірки договору, актів наданих послуг, банківських виписок, тощо

✓ За результатами адміністративного оскарження ДПС скасовано рішення контролюючого органу, оскільки ненадання до перевірки договору, актів наданих послуг, банківських виписок по взаємовідносинах із виконавцем звітів не є свідченням невідповідності доходів від реалізації товарів на користь нерезидентів за цінами, визначеними за принципом «витягнутої руки» відповідно до процедури, встановленої статтею 39 Податкового кодексу України, але без подання звіту. Також, під час перевірки не досліджувалась надана документація з обґрунтування цін визначених за принципом «витягнутої руки»

До аналогічного правового висновку дійшов Верховний Суд у постановах від 20.04.2021 №560/1158/20, від 13.12.2021 №380/10197/20, від 18.08.2021 №380/5298/20, від 21.07.2021 №320/5697/20

Формування та направлення податкових повідомлень – рішень з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, після 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком)

Розглядаючи скаргу платника податків встановлено, що контролюючим органом в автоматизованому режимі обчислено податок за 2022-2023 роки на об'єкти нерухомого майна, та сформовано податкові повідомлення – рішення, які направлені на податкову адресу платника податків після 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком)

За результатом адміністративного оскарження, ДПС залишено без змін рішення контролюючого органу, оскільки формування та направлення податкових повідомлень – рішень після 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком), не є підставою для скасування таких податкових повідомлень – рішень та не звільняють платника податків від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на квартири, що належать на праві власності фізичним особам з інвалідністю

Розглядаючи скаргу платника встановлено, що контролюючим органом в автоматизованому режимі обчислено податок за 2024 рік на об'єкт нерухомого майна: квартиру, що обліковується на праві власності за фізичною особою з інвалідністю

✓ За результатами адміністративного оскарження, ДПС залишено без змін рішення контролюючого органу, оскільки Рішенням Київської міської ради від 23.06.2011 №242/5629 «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві», із змінами та доповненнями, на 2024 рік не встановлено пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на квартири, що належать на праві власності фізичним особам з інвалідністю

До аналогічного правового висновку дійшов Верховний Суд у постанові від 13.11.2025 №580/12926/24

Під час розгляду скарги встановлено, що юридичною особою при проведенні розрахунків з фізичними особами – підприємцями (платниками єдиного податку), податкова адреса яких належить до тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей, не дотримано положення підпункту 38.9 пункту 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, як наслідок контролюючим органом донараховано податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб і військового збору за невиконання функцій податкового агента.

Позиція платників податків полягає в тому, що фактичне місцезнаходження (місце проживання) є підконтрольна територія України, що підтверджується наданими документами

✓ Враховуючи надані до скарги документи та обставини справи, ДПС за результатами адміністративного оскарження скасовано рішення контролюючого органу, оскільки, фізичними особами – підприємцями документально підтверджено місцезнаходження (місце проживання) на підконтрольній території України, а тому застосування норм підпункту 38.9 пункту 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України є необґрунтованим

Під час розгляду скарги платника податків встановлено, що такий платник податків у межах строку, визначеного пунктом 86.7 статті 86 Податкового кодексу України, надіслав засобами поштового зв'язку заперечення на акт перевірки, але контролюючий орган прийняв оскаржене податкове повідомлення-рішення без розгляду зазначених заперечень

✓ За результатами процедури адміністративного оскарження скасовано податкове повідомлення-рішення, оскільки воно прийнято без розгляду заперечень на акт перевірки та з порушенням права платника податків брати участь у розгляді таких заперечень, тобто, з порушенням норм пункту 86.7 статті 86 Податкового кодексу України, які мають характер істотних порушень прав платника податків

Розглядаючи скарги платників податків встановлено, що під час проведення перевірок дотримання порядку реєстрації податкових накладних з ПДВ в ЄРПН контролюючими органами встановлювались порушення термінів їх реєстрації та застосовувались відповідні штрафні санкції.

Позиція платників податків полягала в тому, що такі накладні були помилково складені

За результатами адміністративного оскарження, ДПС залишено без змін рішення контролюючого органу, оскільки дотримання встановлених строків реєстрації податкової накладної є безумовним та визначальним відповідно до приписів пункту 201.10 статті 201 Податкового кодексу України обов'язком платника ПДВ. При цьому, можливість в подальшому виправляти допущені ним помилки шляхом складення відповідного розрахунку коригування не можуть нівелювати цей обов'язок. Звільнення від відповідальності в такому випадку не передбачено

Під час розгляду скарг платників податків встановлено, що за результатами проведення перевірок дотримання порядку реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до таких накладних з ПДВ в ЄРПН контролюючими органами застосовувались штрафні санкції.

Позиція платників податків полягала в тому, що такі накладні були несвоєчасно зареєстровані у зв'язку з дією форс-мажорних обставин та надавались сертифікати Торгово-промислової палати, при цьому рішення щодо неможливості виконання податкових обов'язків в таких платників податків були відсутні

✓ Враховуючи надані документи до скарг та обставини справи, зокрема фактичне здійснення діяльності платником податків, ДПС за результатами адміністративного оскарження не враховано сертифікати Торгово-промислової палати, на які посилались платники податків, як підставу для звільнення від відповідальності, оскільки наявність сертифікату Торгово-промислової палати у спірних правовідносинах не може бути єдиною і беззаперечною обставиною для звільнення від відповідальності, а такий сертифікат має оцінюватись у сукупності з іншими обставинами

За результатами перевірок застосовані штрафні санкції відповідно до пункту 117.1 ст. 117 Податкового кодексу України у зв'язку неподанням або несвоєчасним поданням до контролюючого органу повідомлення за формою №20 – ОПП.

Аргументи платників податків полягали в неможливості застосування п. 117.1 ст. 117 Податкового кодексу України для притягнення до відповідальності за неподання або несвоєчасне подання повідомлення за формою №20-ОПП, якою повідомляється про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність, оскільки зазначена норма встановлює відповідальність тільки за порушення, що пов'язані із обліковими даними платників податків

✓ За результатами адміністративного оскарження зазначені вище скарги ДПС залишено без задоволення, оскільки повідомлення за формою №20-ОПП є складовою облікових даних платника податків та стосується об'єктів оподаткування та/або об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням або через які провадиться діяльність, щодо яких здійснюється податковий контроль. Таким чином встановлений факт не подання платником податків повідомлення за формою №20-ОПП є підставою для застосування штрафних санкцій на підставі пункту 117.1 ст. 117 Податкового кодексу України

До аналогічного правового висновку дійшов Верховний Суд у постановках від 04.04.2023 №120/15979/21-а, від 18.11.2022 №824/1298/18-а, від 28.09.2022 №160/3561/20, від 04.05.2022 №160/12341/19, від 15.02.2022 №160/2155/20, від 03.06.2021 №640/7244/19, від 20.05.2021 №560/3008/19, від 21.07.2020 №826/14197/17

Під час проведення перевірок правильності нарахування плати за землю контролюючі органи самостійно розраховували нормативно грошову оцінку земельних ділянок (база оподаткування), без врахування положень пункту 286.1 статті 286 Податкового кодексу України, внаслідок чого донраховано податкове зобов'язання та застосовано штрафні санкції із плати за землю

За результатами адміністративного оскарження ДПС скасовано рішення контролюючого органу, оскільки нормативна грошова оцінка земельних ділянок визначається органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері земельних відносин

Під час фактичних перевірок встановлено, проведення розрахункових операцій через реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО), пов'язані з продажем товарів, без створення та як наслідок не видачі відповідних розрахункових документів. Висновки про зазначені порушення зроблені на підставі даних створених контрольних стрічок в електронній формі та переданих РРО по дротовими або бездротовими каналами зв'язку до органів ДПС відповідно до Порядку функціонування Системи обліку даних реєстраторів розрахункових операцій (далі – СОД РРО)

✓ За результатами адміністративного оскарження ДПС залишено без змін оскаржувані рішення, оскільки використання податковим органом під час проведення фактичної перевірки отриманої податкової інформації, яка надходить від платників податків, через бази інформаційних даних, зокрема, СОД РРО - є належною реалізацією контролюючим органом податкового контролю, як необхідного комплексу заходів для виконання покладених функцій та може бути самостійною підставою для висновків під час проведення фактичних перевірок

Стягнення коштів у рахунок погашення податкового боргу за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу без звернення до суду

Державна
податкова
служба України

Розглядаючи скарги платників податків встановлено, що прийняті контролюючими органами відповідно до пункту 95.5 статті 95 Податкового кодексу України рішення про стягнення коштів з рахунків/електронних гаманців платника податків у банках, небанківських надавачів платіжних послуг/емітентів електронних грошей у рахунок погашення податкового боргу (далі - Рішення) не містили інформацію щодо податкового боргу, що підлягає стягненню

За результатами адміністративного оскарження ДПС скасовано Рішення, прийняті без зазначення відомостей, які б давали змогу перевірити відповідність умовам, визначеним пунктом 95.5 статті 95 Податкового кодексу України, зокрема суми податкового боргу, що підлягає стягненню на підставі таких Рішень

Аналогічний правовий висновок викладений у постановах Верховного Суду від 18.02.2025 №440/8447/23, від 27.02.2025 №380/26982/23

Щодо необхідності доведення причинно-наслідкового зв'язку між форс-мажорними обставинами та порушенням строків розрахунків за валютними операціями

Державна
податкова
служба України

Контролюючим органом проведено документальну позапланову виїзну перевірку щодо дотримання вимог валютного законодавства під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності та встановлено порушення граничних строків повернення валютної виручки за низкою зовнішньоекономічних контрактів.

Платник податків посилався на наявність форс-мажорних обставин, пов'язаних із веденням воєнного стану, як на підставу для звільнення від відповідальності

Верховний Суд підтримав позицію контролюючого органу та дійшов висновку, що форс-мажорні обставини, зокрема воєнний стан, автоматично не звільняє від відповідальності за порушення строків виконання зобов'язань на підставі зовнішньоекономічних контрактів, якщо не доведено причинно-наслідковий зв'язок між ними та порушенням

Верховний Суд постановою від 27.02.2025 у справі №520/2941/24 касаційну скаргу контролюючого органу задовільнив, рішення Харківського окружного адміністративного суду від 22.05.2024 та постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 29.08.2024 скасував, ухвалив нове рішення, яким позов залишено без задоволення

Щодо строків звернення до суду для оскарження податкових повідомлень-рішень після адміністративного оскарження

У 2022 році позивачем подано клопотання про припинення підприємницької діяльності, після чого контролюючий орган провів позапланову перевірку за період 2011-2022 роки.

Позивач оскаржив ці рішення в адміністративному порядку, але ДПС залишили скарги без задоволення (рішення отримано 19.01.2024).

У подальшому 16.04.2024 позивач звернувся до суду з позовом на податкові повідомлення-рішення

Суд дійшов висновку, що строк звернення до суду з позовом про скасування податкового повідомлення-рішення або іншого рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання за умови попереднього використання досудового порядку становить один місяць, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження.

Водночас норма пункту 56.18 статті 56 Податкового кодексу України не встановлює строк звернення до суду з позовом про оскарження податкового повідомлення-рішення та не є відсилною до норми, яка їх встановлює, а отже не є тим «іншим законом», яким встановлено спеціальні строки звернення до суду

Постановою Великої Палати Верховного Суду від 16.07.2025 у справі №500/2276/24 касаційну скаргу позивача залишено без задоволення, ухвалу Тернопільського окружного адміністративного суду від 11.06.2024 та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 20.08.2024 залишено без змін

Щодо застосування штрафних санкцій за неподання/несвоєчасне подання повідомлень за формою 20-ОПП (щодо об'єктів оподаткування)

Контролюючим органом проведена документальна планова виїзна перевірка підприємства, під час якої встановлено, що позивач придбав автомобіль, сформував податковий кредит з ПДВ, а потім передав цей автомобіль у безоплатне користування іншому підприємству на підставі договору позички. Позивач не отримував доходу від цієї операції, але продовжував включати витрати на обслуговування автомобіля до податкового кредиту.

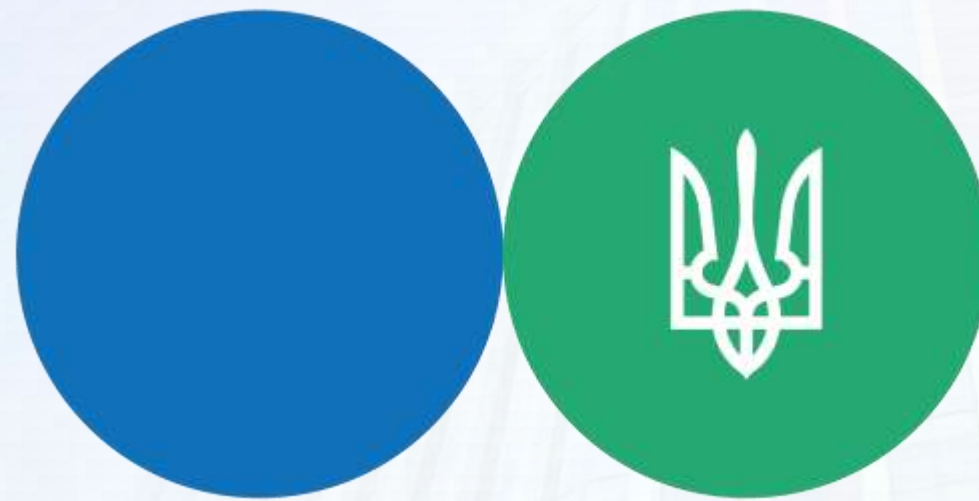
Також встановлено несвоєчасне подання або неподання повідомлень за формою №20-ОПП щодо значної кількості земельних ділянок, які перебували у користуванні підприємства

Суд дійшов висновку, що безоплатна передача автомобіля на підставі договору позички не спрямована на отримання доходу чи збереження активу, а отже, не є господарською діяльністю. Витрати на обслуговування такого автомобіля не можуть бути включені до податкового кредиту, а позивач мав нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ.

Щодо повідомлень за формою №20-ОПП: суд визнав, що обов'язок подати такі повідомлення виникає після реєстрації прав на об'єкти, незалежно від дати виникнення права, а порушення є триваючим, тому застосування штрафу є правомірним

Верховний Суд постановою від 25.09.2025 у справі №560/17705/24 касаційну скаргу контролюючого органу задовольнив, постанову Сьомого апеляційного адміністративного суду від 21.05.2025 скасував та залишив в силі рішення Хмельницького окружного адміністративного суду від 30.01.2025

**Державна
податкова
служба України**

Дякуємо за увагу!!!